

LABORATOR NR 5

GRAMATICI LR(k). ANALIZA SINTACTICĂ LR(k).

Gramaticile LR au fost introduse în 1965 de către Knuth iar clasa limbajelor generate de ele este clasa limbajelor independente de context deterministe. Analiza LR prezintă avantajul generalității, toate limbajele de programare ce acceptă o definiție sintactică BNF fiind analizabile LR .

Pentru efectuarea unei analize sintactice de tip LR se dispune de următoarele informații:

1. o poziție inițială în cuvântul de analizat pe care o notăm cu p ,
2. întregul context stânga al cuvântului sursă, adică $a_1a_2\dots a_p$
3. următoarele k simboluri ale sursei situate după poziția p , adică $a_{p+1}a_{p+2}\dots a_{p+k}$,
4. analiza ce se efectuează este o analiză la dreapta; adică la fiecare pas, neterminalul care derivează este cel mai din dreapta.

Gramatica G trebuie să aibă astfel de proprietăți încât informațiile 1-4 să ne asigure următoarele:

- dacă p indică sau nu limita dreaptă a părții reductibile,
- dacă p indică limita dreaptă a părții reductibile atunci 1-4 determină și limita din stânga,
- dacă a fost determinată partea reductibilă 1-4 determină și producția ce va fi utilizată pentru reducere.

Fie $G = (N, \Sigma, P, S)$ o gramatică independentă de context și $w \in L(G)$. Pentru $A \in N$ vrem să determinăm șirul $\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_m$ astfel încât:

$S = \alpha_0 \xRightarrow{d} \alpha_1 \xRightarrow{d} \dots \xRightarrow{d} \alpha_m = w$. Fie $\alpha_{i-1} = \alpha A x$ și $\alpha_i = \alpha \beta x$; informațiile 1-4 trebuie

să determine în mod unic producția $A \rightarrow \beta$ folosită în derivarea $\alpha_{i-1} \xRightarrow{*} \alpha_i$. În cazul gramaticilor LR toate derivările sunt la dreapta.

Definiție. Fie $G = (N, \Sigma, P, S)$ o gramatică independentă de context. Se numește gramatică extinsă a lui G , gramatica $G' = (N \cup \{S'\}, \Sigma, P \cup \{S' \rightarrow S\}, S')$ unde $S' \notin N$. Producția $S' \rightarrow S$ o vom numerota cu 0 iar celelalte cu $1, 2, \dots, p$.

Definiție. Fie $G = (N, \Sigma, P, S)$ o gramatică independentă de context și $G' = (N', \Sigma, P', S')$ gramatica sa extinsă. G este $LR(k)$, $k \geq 0$, dacă:

$$(1) S' \xRightarrow{*} \alpha A w \Rightarrow \alpha \beta w$$

$$(2) S' \xRightarrow{*} \gamma B x \Rightarrow \gamma \delta x = \alpha \beta y$$

$$(3) PRIM_k(w) = PRIM_k(y)$$

implică $\alpha A y = \gamma B x$ (adică $\alpha = \gamma, A = B, x = y$).

Definiție. Cuvântul $\gamma \in (N \cup \Sigma)^*$ este un prefix viabil în gramatica $G = (N, \Sigma, P, S)$ dacă $S \xRightarrow{*} \alpha A w \Rightarrow \alpha \beta w$ și γ este un prefix al lui $\alpha \beta$; $\alpha \beta$ se numește partea deschisă.

Definiție. Fie $G = (N, \Sigma, P, S)$ o gramatică independentă de context. Vom spune că $[A \rightarrow \beta_1 \beta_2, u]$ este linie $LR(k)$, dacă $(A \rightarrow \beta_1 \beta_2) \in P$ și $u \in \Sigma^{*k}$. $A \rightarrow \beta_1 \beta_2$ se numește nucleul iar u șirul de anticipare al liniei.

Definiție. Linia $LR(k)$ $[A \rightarrow \beta_1 \beta_2, u]$ este validă pentru prefixul viabil $\alpha \beta_1$ dacă există o derivare de forma $S' \xRightarrow{*} \alpha A w \Rightarrow \alpha \beta_1 \beta_2 w$ și $u = PRIM_k(w)$.

Definiție. Funcția $EFF : (N \cup \Sigma)^* \rightarrow P_f(\Sigma^*)$ (ε -free first) este o restricție a funcției $PRIM$ și este definită astfel:

$$EFF_k(\alpha) = PRIM_k(\alpha) \text{ dacă } \alpha \notin N(N \cup \Sigma)^* \text{ și}$$

$$EFF_k(\alpha) = \{w \mid \alpha \xRightarrow{*} wx, w = PRIM_k(wx) \text{ și ultima producție folosită nu este } \varepsilon\text{-producție când } \alpha \in N(N \cup \Sigma)^*\}.$$

Lemă. Fie $G = (N, \Sigma, P, S')$ o gramatică extinsă care nu este $LR(k)$. Atunci:

$$(1) S' \xRightarrow{*} \alpha A w \Rightarrow \alpha \beta w$$

$$(2) S' \xRightarrow{*} \gamma B x \Rightarrow \gamma \delta x = \alpha \beta y$$

$$(3) PRIM_k(w) = PRIM_k(y)$$

$$(4) |\alpha\beta| \leq |\gamma\delta|$$

implică $\alpha Ay \neq \gamma Bx$.

Teoremă. O gramatică $G = (N, \Sigma, P, S)$ este $LR(k)$ dacă și numai dacă este indeplinită următoarea condiție, pentru orice $u \in \Sigma^{*k}$: dacă $[A \rightarrow \beta, u]$ este linie $LR(k)$ validă pentru prefixul viabil $\alpha\beta$ atunci nu există nicio altă linie $[A \rightarrow \beta_1\beta_2, v]$ validă pentru $\alpha\beta$ cu $u \in EFF_k(\beta_2v)$.

Analiza sintactică de tip LR

Gramaticile LR au fost introduse în 1965 de către Knuth iar clasa limbajelor generate de ele este clasa limbajelor independente de context deterministe. Analiza LR prezintă avantajul generalității, toate limbajele de programare ce acceptă o definiție sintactică BNF fiind analizabile LR .

Efectuarea unei analize de tip LR presupune următoarele informații: o poziție inițială în cuvântul de analizat pe care o notăm cu p , contextul stânga al cuvântului sursă, adică $a_1a_2\dots a_p$ și următoarele k simboluri ale sursei situate după poziția p , adică $a_{p+1}a_{p+2}\dots a_{p+k}$. Analiza ce se efectuează este o analiză la dreapta. Aceste proprietăți ne asigură: dacă p indică sau nu limita dreaptă a părții reductibile, determină și limita din stânga, iar dacă a fost determinată partea reductibilă, determină și producția ce va fi utilizată pentru reducere.

Fie $G = (N, \Sigma, P, S)$ și $w \in L(G)$. Pentru $A \in N$ se determină șirul

$\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_m$ astfel încât: $S = \alpha_0 \xRightarrow{d} \alpha_1 \xRightarrow{d} \dots \xRightarrow{d} \alpha_m = w$. Fie $\alpha_{i-1} = \alpha Ax$ și $\alpha_i = \alpha \beta x$;

informațiile trebuie să determine în mod unic producția $A \rightarrow \beta$ folosită în

derivarea $\alpha_{i-1} \xRightarrow{d} \alpha_i$. În cazul gramaticilor LR toate derivările sunt la dreapta.

Definiție. Fie $G = (N, \Sigma, P, S)$ o GIC. Se numește gramatică extinsă a lui G ,

gramatica $G' = (N \cup \{S'\}, \Sigma, P \cup \{S' \rightarrow S\}, S')$ unde $S' \notin N$. Producția $S' \rightarrow S$ se numeroteza cu 0 iar celelalte cu $1, 2, \dots, p$.

Definiție. Fie $G = (N, \Sigma, P, S)$ o GIC $G' = (N', \Sigma, P', S')$ gramatica sa extinsă. G este LR(k), $k \geq 0$, dacă:

$$1) S' \xRightarrow{*} \alpha Aw \Rightarrow \alpha \beta w$$

$$2) S' \xRightarrow{*} \gamma Bw \Rightarrow \gamma \delta x \Rightarrow \alpha \beta y$$

$$3) PRIM_k(w) = PRIM_k(y)$$

implică $\alpha Ay = \gamma Bx$ (adică $\alpha = \gamma, A = B$ și $x = y$).

Definiție. Cuvântul $\gamma \in (N \cup \Sigma)^*$ este un *prefix viabil* în gramatica $G = (N, \Sigma, P, S)$ dacă $S \xRightarrow{*} \alpha Aw \Rightarrow \alpha \beta w$ și γ este un prefix al lui $\alpha \beta$; $\alpha \beta$ se numește *parte deschisă*.

Definiție. Fie $G = (N, \Sigma, P, S)$ o GIC. Vom spune că $[A \rightarrow \beta_1 \cdot \beta_2, u]$ este linie LR(k), dacă $(A \rightarrow \beta_1 \beta_2) \in P$ și $u \in \Sigma^{*k}$. $A \rightarrow \beta_1 \beta_2$ se numește *nucleul* iar u *șirul de anticipare* al liniei.

Definiție. Linia LR(k) $[A \rightarrow \beta_1 \cdot \beta_2, u]$ este validă pentru prefixul viabil $\alpha \beta_1$ dacă există o derivare de forma $S \xRightarrow{*} \alpha Aw \Rightarrow \alpha \beta_1 \beta_2 w$ și $u = PRIM_k(w)$.

Definiție. Funcția $EFF : (N \cup \Sigma)^* \rightarrow P_f(\Sigma^*)$ (ε -free first) este o restricție a funcției PRIM și este definită astfel:

$EFF_k(\alpha) = PRIM_k(\alpha)$ dacă $\alpha \notin N(N \cup \Sigma)^*$ și

$EFF_k(\alpha) = \left\{ w / \alpha \Rightarrow^* wx, w = PRIM_k(wx) \right\}$ și ultima producție folosită nu este ε -

producție când $\alpha \in N(N \cup \Sigma)^*$

Lemă. Fie $G = (N, \Sigma, P, S')$ o gramatică extinsă care nu este LR(k).

Atunci:

$$1) S' \Rightarrow^* \alpha A w \Rightarrow \alpha \beta w$$

$$2) S' \Rightarrow^* \gamma B w \Rightarrow \gamma \delta x \Rightarrow \alpha \beta y$$

$$3) PRIM_k(w) = PRIM_k(y)$$

$$4) |\alpha\beta| \leq |\gamma\delta|$$

implică $\alpha A y \neq \gamma B x$.

Teoremă. O gramatică $G = (N, \Sigma, P, S)$ este LR(k) dacă și numai dacă este îndeplinită următoarea condiție, pentru orice $u \in \Sigma^{*k}$: dacă $[A \rightarrow \beta, u]$ este linia LR(k)

validă pentru prefixul viabil $\alpha\beta$ atunci nu există nici-o altă linie

$[A \rightarrow \beta_1 \cdot \beta_2, v]$ validă pentru $\alpha\beta$ cu $u \in EFF_k(\beta_2 v)$.

Testarea condiției LR(k)

Fie G o GIC și γ un prefix viabil. Se notează cu $V_k^G(\gamma)$ mulțimea liniilor LR(k) valide pentru prefixul viabil γ .

Algoritm. -calculează mulțimile $V_k^G(\gamma)$

Intrare : $G = (N, \Sigma, P, S)$ o GIC, $\gamma = x_1 x_2 \dots x_n \in (N \cup \Sigma)^*$ și $n \geq 0$

Ieșire : $V_k^G(\gamma)$

Metoda : Se calculează succesiv

$$V_k^G(\varepsilon), V_k^G(x_1), V_k^G(x_1 x_2), \dots, V_k^G(x_1 x_2 \dots x_n)$$

Pasul 1. Se construiește mulțimea $V_k^G(\varepsilon)$

- (a) Dacă $(S \rightarrow \alpha) \in P$, se include în $V_k^G(\varepsilon)$ linia $[S \rightarrow \cdot \alpha, \varepsilon]$
- (b) Dacă $[A \rightarrow \cdot B \beta_2, u] \in V_k^G(\varepsilon)$ și $(B \rightarrow \beta) \in P$, atunci pentru $\forall x \in PRIM_k(\beta_2 u)$ se include în $V_k^G(\varepsilon)$ linia $[B \rightarrow \cdot \beta, x]$, dacă nu a fost deja inclusă.
- (c) Se repetă pasul 1.b până când nici-o linie nu mai poate fi adăugată la $V_k^G(\varepsilon)$.

Pasul 2. Se presupune că a fost calculată mulțimea $V_k^G(x_1 x_2 \dots x_{i-1})$ și se calculează $V_k^G(x_1 x_2 \dots x_i)$ astfel:

- (a) Dacă $[A \rightarrow \beta_1 \cdot x_i \beta_2, v] \in V_k^G(x_1 x_2 \dots x_{i-1})$ atunci se include în $V_k^G(x_1 x_2 \dots x_i)$ linia $[A \rightarrow \beta_1 x_i \cdot \beta_2, v]$.
- (b) Dacă $[A \rightarrow \beta_1 B \beta_2, u] \in V_k^G(x_1 \dots x_i)$ și $(B \rightarrow \beta) \in P$ atunci se include în $V_k^G(x_1 x_2 \dots x_i)$ linia $[B \rightarrow \cdot \beta, x]$ pentru $\forall x \in PRIM_k(\beta_2 u)$ dacă aceasta nu a fost deja inclusă.
- (c) Se repetă pasul (2.b) până când nu se mai poate adăuga nici-o linie la mulțimea $V_k^G(x_1 x_2 \dots x_i)$.

Definiție. Fie gramatica $G = (N, \Sigma, P, S)$ și $k \geq 0$ $A = V_k^G(\gamma)$, unde $\gamma \in (N \cup \Sigma)^*$.

Se definește funcția GOTO astfel: $GOTO(A, x) = A'$, unde $A' = V_k^G(\gamma x)$ și $x \in N \cup \Sigma$.

Algoritm. - metodă de calcul a mulțimii de linii LR(k).

Intrare : GIC $G = (N, \Sigma, P, S)$ și $k \geq 0$, număr de intrare

Ieșire : $S = \{A \mid A \in V_k^G \text{ și } \gamma \text{ este prefix viabil al lui } G\}$

Metoda : Inițial $S = \emptyset$

Pasul 1. Se include în S mulțimea $V_k^G(\varepsilon)$ nemarcată.

Pasul 2. Dacă $A \in S$ este nemarcată, atunci se marchează A după ce se calculează pentru fiecare $\alpha \in N \cup \Sigma$ mulțimea $A = \text{GOTO}(A, \alpha)$. Dacă $A \neq \emptyset$ și nu există deja în S se adaugă A la S , nemarcată.

Pasul 3. Se repetă pasul (2) până când toate elementele lui S sunt marcate.

Mulțimea S se numește *colecția canonică* de mulțimi de linii LR(k), pentru gramatica G .

Definiție. Fie $G = (N, \Sigma, P, S)$ o GIC și k un număr întreg nenegativ. O mulțime A de linii LR(k) se numește *consistentă* dacă nu conține două linii de forma $[A \rightarrow \beta_1 \cdot u]$ și $[B \rightarrow \beta_1 \cdot \beta_2 \cdot v]$ cu $u \in \text{EFF}_k(\beta_2 v)$.

Algoritm –testează condiția LR(k)

Intrare : $G = (N, \Sigma, P, S)$ o GIC și $k \geq 0$ un număr întreg

Ieșire : “DA” dacă G este LR(k) și “NU” în caz contrar

Metoda :

Pasul 1. Se calculează colecția canonică de mulțimi de linii LR(k).

Pasul 2. Se examinează fiecare mulțime de linii LR(k) din S și se determină dacă este consistentă.

Pasul 3. Dacă toate mulțimile din S . . Sunt consistente se răspunde “DA”; în caz contrar se răspunde “NU”.

Definiție. Fie $G = (N, \Sigma, P, S)$ o GIC și S colecția canonică de mulțimi de linii LR(k). $T(A)$, *tabelul LR(k)* asociat mulțimii $A \in S$, este o pereche de funcții $\langle f, g \rangle$ unde f este funcția de trecere iar g este funcția GOTO:

(1) $f : \Sigma^{*k} \rightarrow \{\text{eroare}, \text{trecere}, \text{acceptare}\} \cup \{i / i \text{ este o productie din } P, i \geq 1\}$

unde

(a) $f(u) = \text{trecere}$ dacă $[A \rightarrow \beta_1 \cdot \beta_2, v] \in A$, $\beta_2 \notin \varepsilon$ și $u \in \text{EFF}_k(\beta_2 v)$.

(b) $f(u) = i$ dacă $[A \rightarrow \beta, u] \in A$ și $A \rightarrow B$ este producția cu numărul i .

(c) $f(\varepsilon) = \text{acceptare}$ dacă $[S' \rightarrow S, \varepsilon] \in A$.

(d) $f(u) = \text{eroare}$ în alte cazuri.

(2) funcția g determină următorul tabel ce va fi folosit în analiză; ea pune în corespondență unui element din $N \cup \Sigma$ un tabel LR(k) sau eroare:

$g(x) = \text{GOTO}(A, x)$ dacă $\text{GOTO}(A, x) \neq \emptyset$.

$g(x) = \text{eroare}$ dacă $\text{GOTO}(A, x) = \emptyset$.

Algoritm. –efectuează analiza sintactică LR.

Intrare : Mulțimea T de tabele LR(k) corespunzătoare gramaticii

$G = (N, \Sigma, P, S)$ cu tabelul inițial $T_0 = T(A_0)$, $A_0 = V_k^G(\varepsilon)$ și cuvântul inițial

$w \in \Sigma^*$.

Ieșire : Analiza sintactică la dreapta dacă $w \in L(G)$ și “eroare” în caz contrar.

Metoda : Algoritmul lucrează cu o bandă de intrare, o bandă de ieșire și una pushdown. Configurația inițială este (T_0, w, ε) . Se execută pașii (1) și (2) până când se obține un răspuns de acceptare sau de eroare.

Pasul 1. Se determină $u = \text{PRIM}_k$ (porțiunea din banda de intrare rămasă de citit).

Pasul 2. Fie $T_i = \langle f, g \rangle$ linia înscrisă în vârful benzii pushdown;

(a) Dacă $f(u) = \text{trecere}$, atunci primul simbol disponibil x de pe banda de intrare se trece în vârful benzii pushdown. Calculează $g(x) = T_j$ și înscrie T_j în vârful benzii pushdown și apoi treci la pasul (1).

(b) Dacă $f(u)=i$ și $A \rightarrow \alpha$ este regula i din P , atunci șterge $2|\alpha|$ simboluri de pe banda pushdown și înscrie i pe banda de ieșire. Fie $T_j = \langle f_j, g_j \rangle$ tabelul rămas în vârful benzii pushdown; determină $g_j(A) = T'$, înscrie pe banda pushdown pe AT' și mergi la pasul (1).

Dacă $g_j(A) = eroare$, oprește algoritmul și cheamă, eventual, o rutină de tratare a erorii.

(c) Dacă $f(u) = eroare$, oprește algoritmul și cheamă, eventual, o rutină de tratare a erorii.

(e) Dacă $f(u) = acceptare$, oprește algoritmul și emite $\tilde{\pi}$, unde π este secvența de pe banda de ieșire.

Gramatici LR(1)

a) Gramatici LR(1)

Liniile LR(0) sunt de forma $[A \rightarrow \beta_1 \cdot \beta_2]$ unde $A \rightarrow \beta_1 \beta_2$ este regula de producție; deci o linie LR(0) conține doar nucleul unei linii LR(k), $k \geq 1$.

Linia $[A \rightarrow \beta_1 \cdot \beta_2]$ este validă pentru prefixul viabil $\alpha \beta_1$ dacă există derivațiile $D \xRightarrow{*} \alpha A w \Rightarrow \alpha \beta_1 \beta_2 w$.

Algoritm . -calculează $V_0(\gamma)$

Pasul 1. Construim mulțimea $V_0(\varepsilon)$

(a) Dacă $(S \rightarrow \alpha) \in P$ atunci $[S \rightarrow \cdot \alpha] \in V_0(\varepsilon)$.

(b) Dacă $[A \rightarrow \cdot B \beta_2] \in V_0(\varepsilon)$ și $(B \rightarrow \beta) \in P$ atunci include în $V_0(\varepsilon)$ și linia $[B \rightarrow \cdot \beta]$.

(c) Repetă pasul (1.b) până când nu se mai adaugă nici o linie la $V_0(\varepsilon)$

Pasul 2. Calculează $V_0(x_1 \dots x_i)$ după ce a fost calculată mulțimea $V_0(x_1 \dots x_{i-1})$.

(a) Dacă $[A \rightarrow \beta_1 \cdot x_i \beta_2] \in V_0(x_1 \dots x_{i-1})$, atunci include în $V_0(x_1 \dots x_i)$ linia $[A \rightarrow \beta_1 x_i \cdot \beta_2]$.

(b) Dacă $[A \rightarrow \beta_1 \cdot B \beta_2] \in V_0(x_1 \dots x_i)$ și $(B \rightarrow \beta) \in P$, atunci include în $V_0(x_1 \dots x_i)$ linia $[B \rightarrow \cdot \beta]$.

(c) Repetă pasul (2.b) până când nu se mai adaugă nici-o linie la $V_0(x_1 \dots x_i)$.

Gramaticile LR(0) nu sunt suficient de puternice pentru a putea construi analizatori sintactici care să funcționeze în mod determinist. Liniile LR(0) pot fi punctul de pornire pentru obținerea analizei LR care privește un simbol spre dreapta.

b) **Gramatici SLR(1)**

Fiind cunoscută colecția canonică de linii LR(0), dăm în continuare algoritmi pentru construirea tabelului și analizei sintactice SLR(1). Tabelul de analiză SLR(1) presupune construirea funcțiilor f și g . Pentru ușurința exprimării vom considera că cele două funcții sunt de două variabile, prima variabilă reprezentând indicele mulțimii din colecția canonică.

Algoritm. -construiește funcțiile SLR(1)

Intrare : Colecția canonică de linii LR(0) $S = (A_0, \dots, A_n)$

Ieșire : Tabelul de analiză sintactică SLR(1).

Metoda :

Pasul 1. Se execută pașii (2) și (3) pentru fiecare $A_i \in S$

Pasul 2. Determinarea funcției f

(a) Dacă $[A \rightarrow \alpha \cdot x \beta] \in A_i$, unde $x \in \Sigma \cup \{\epsilon\}$ și $\text{GOTO}(A_i, x) = A_j$ atunci $f(i, x) = \text{trecere}$.

(b) Dacă $[A \rightarrow \alpha \cdot] \in A_i$, unde $A \rightarrow \alpha$ este producția cu numărul j atunci $f(i, x) = j$ (reducere cu regula j) pentru orice $x \in \text{URM}_1(A)$.

(c) Dacă $[S \rightarrow \alpha.] \in A_i$ atunci $f(i, \varepsilon) = \text{acceptare}$

(d) f ia valoarea *eroare* în alte cazuri.

Pasul 3. Determinarea funcției g

(a) $g(i, x) = j$ dacă $\text{GOTO}(A_i, x) = A_j$

(b) g are valoarea *eroare* în alte cazuri.

Definiție. Dacă prin aplicarea algoritmului de mai sus nu apar conflicte în construcția lui f , gramatica se numește SLR(1). Un conflict se întâlnește când funcția f are valori multiple; conflicte posibile sunt reducere-trecere.

Deoarece trecerea de la un element la altul al colecției canonice poate fi exprimată (foarte sugestiv) printr-un automat finit, vom numi elementele colecției canonice *stări*.

Algoritmul de analiză sintactică folosește următoarele notații.

Bpd - banda pushdown pe care se depun indicii mulțimilor din colecția canonică

Urmcar - funcție ce returnează următorul caracter din colecția canonică

Curent - caracterul curent din cuvântul de intrare

Topv - funcția ce returnează starea aflată în vârful benzii pushdown

Push - procedura ce depune o stare în vârful benzii pushdown

Pop - procedura care șterge vârful benzii pushdown

Stânga - vector ce conține simbolurile din membrul stâng al producțiilor

Dreapta - vector ce conține simbolurile din partea dreaptă a fiecărei producții

T, I - variabile locale.

Algoritm –construiește analiza sintactică SLR(1)

Intrare : Tabelul de analiză SLR(1)

Ieșire : Analiza sintactică SLR(1)

Metoda :

Pasul 1. Inițializarea benzii bpd

Push (bpd,0)

Pasul 2. Selectarea primului simbol din cuvântul de intrare

curent $\leftarrow$ Urmcar

Pasul 3. Construirea arborelui de derivare, dacă este posibil repetă pasul (4) până când se ajunge la starea de acceptare (= 'a') sau de eroare.

Pasul 4. If $f(\text{Topv}(\text{bpd}), \text{Curent}) = 't'$ (trecere)

then

begin

T=g(Topv(bpd),Curent)

Call Push (bpd,T)

curent $\leftarrow$ Urmcar

end

else

begin

if $f(\text{Topv}(\text{bpd}), \text{curent}) = k$

then

begin

write(k)

for $i=1,2,\dots, \text{Dreapta}(k)$

call Pop(bpd)

T $\leftarrow$ g(Topv(bpd), Stânga(k))

call Push(bpd,T)

end

else

begin

if $f(\text{Topv}(\text{bpd}), \text{curent}) = 'a'$

```

    then
        write ('cuvânt acceptat')
    else
        write ('eroare')
    end
end.

```

c) Gramatici LALR(1)

Dându-se o gramatică extinsă și colecția canonică de mulțimi de linii LR(1) se poate construi tabelul de analiză. Lipsa conflictelor din acest tabel este echivalentă cu faptul că gramatica este LR(1). Pentru aceeași gramatică, tabelul LR(1) este mai mare ca dimensiune decât tabelul SLR(1). Deoarece clasa gramaticilor SLR(1) este strict inclusă în clasa gramaticilor LR(1), dacă analiza SLR(1) eșuează se poate încerca analiza LR(1). Totuși, se preferă analiza LALR(1), bazată pe gramatici LALR (în engleză lookahead LR grammars). Ea este mai avantajoasă deoarece tabelul LALR(1) este mai mic în comparație cu cel LR(1). De asemenea, spre deosebire de gramaticile SLR(1), gramaticile LALR(1) acoperă o clasă mai mare de limbaje ce include practic toate construcțiile sintactice folosite în limbajele de programare cunoscute.

Fie $A_i = \{ [A \rightarrow \alpha., a] \}$ și $A_j = \{ [A \rightarrow \alpha., b] \}$ două elemente ale colecției canonice de linii LR(1). Liniile din cele două mulțimi au același nucleu, dar diferă prin șirul de anticipare (a și recursiv b). După reducere, în funcție de elementul din vârful stivei și simbolul de intrare, se ajunge în stări diferite.

Dacă se renunță la verificarea simbolului de intrare, cele două mulțimi de linii LR, A_i și A_j sunt echivalente; putem să le înlocuim cu o nouă

mulțime $A_{i,j} = \{[A \rightarrow \alpha., a/b]\}$. Mai general, două mulțimi din colecția canonică LR(1) pot fuziona dacă au aceleași nuclee ale elementelor componente. Repetând această operație până când nu mai există stări cu nuclee identice, ajungem la un tabel SLR(1). Deoarece funcția GOTO depinde doar de nucleu, toate referirile la T_i și T_j din definiția funcției g vor fi înlocuite prin $T_{i,j}$.

TEME PROPUSE

1. Implementați algoritmul V_k^G pentru calculul colecției canonice de linii LR(k).
2. Implementați algoritmul pentru testarea condiției LR k.
3. Implementați algoritmul pentru analiza sintactică LR k.
4. Implementați algoritmul de analiză sintactică SLR(1)